

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Presentació del llibre 'El Parlament de Catalunya. República, guerra civil i exili'

Palau del Parlament, 30 de setembre de 2013

La presidenta

Bon vespre. Senyores i senyors, president Benach, vicepresidenta, secretari, diputats, amic Sobrequés, doctora Morales, som aquí per a la presentació d'un llibre relacionat amb el Parlament, que n'explica la història des de l'any 1932 fins al final del març del 1980, que va ser, com ella ens explicarà, un període molt llarg, molt agitat, que va viure molts moments que coneixem i d'altres que no coneixem. Jo crec que és bo llegir aquest llibre, perquè, aquests dies que he mirat en diagonal què significava, realment m'he trobat amb una part de la nostra història que almenys jo desconeixia, i algunes persones del meu entorn també. Crec que és molt interessant, i en aquest sentit em plau fer avui aquesta presentació, que també ha estat una mica malastruga.

Abans ho comentàvem. Potser ja fa dos anys que vam parlar amb en Jaume Sobrequés de la possibilitat de presentar aquest llibre. Vam dir que sí, que ho faríem, i quan ja pensàvem a posar-hi la data, pum!, es van convocar de nou eleccions al Parlament i ens vam quedar sense presentació. Un any després, ens vam posar un altre cop en contacte; amb en Jaume Sobrequés ens hem trobat dues o tres vegades. I li vaig dir: "Ja està –ja està." Per tant, avui sí que presentem el llibre. Ja dic que ha estat una mica malastruc, no com la història que ens expliques, que és una història real, com la que nosaltres iniciem ara, que també serà un període històric, segur.

(...)

Unes paraules per cloure aquest acte de presentació del llibre sobre la història del Parlament. En primer lloc, vull felicitar, de veritat, la seva autora. I et vull agrair que quan feies la tesi doctoral sobre la Generalitat i el president Irla pensessis que tota aquesta documentació que vas poder recollir no es podia deixar de banda, no podia ser un capítol o tres capítols més d'aquella tesi doctoral, que com ha dit el

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

doctor Sobrequés ja tenia més de mil pàgines, i que, per tant, pensessis en una altra obra que completés la nostra història recent. Perquè en definitiva tots hem nascut, o quasi tots, el segle XX, i per tant no coneixem suficientment la nostra història, perquè van intentar esborrar-la. Els qui vam estudiar a les escoles de l'època franquista coneixíem molt els 'reyes católicos' i el Cid Campeador, però no coneixíem res dels nostres presidents, del Parlament i de la història de Catalunya.

Crec que la presentació de la teva tesi doctoral per part del president Benach és un precedent positiu. Per tant, penso que és important no solament presentar l'obra aquí, sinó que, com he dit abans, quan el doctor Sobrequés em va demanar aquesta possibilitat vaig dir: "Home, si s'ha fet ja la presentació del primer llibre, amb més raó la del segon, perquè a més toca la nostra història, la d'aquest palau i el que s'hi ha viscut."

Has explicat algunes coses que els diputats que són aquí m'han sentit molt sovint, perquè quan vénen convidats, catalans o d'altres indrets, sempre els poso en antecedents de què és aquest palau i què significa. I això ho has explicat molt bé tu. Precisament, aquest matí el diputat Companyon m'ha sentit explicar-ho, perquè hem tingut el 'ple de l'experiència', el ple de la gent gran, del Consell de la Gent Gran de Catalunya, que ha reunit no 135 diputats, sinó unes altres 146 persones assegudes als escons del saló de sessions.

Els he explicat que ara fa vuitanta anys, el desembre en farà vuitanta-un, el president Macià va pactar amb l'alcalde de Barcelona que aquest palau, que en aquell moment era el Museu Municipal d'Art de Barcelona, es convertís en la seu del legislatiu català. I abans de ser el Museu Municipal es va rehabilitar com a palau reial, encara que mai no va ser utilitzat com a tal, però per això té aquesta forma de palau i en diem el "palau del Parlament". Com deia la doctora Morales, però, aquest era l'edifici militar per excel·lència de la ciutadella construïda mesos després de la desfeta del 1714 com a instrument de repressió contra els catalans, perquè no tornessin a alçar-se. I ara, ironies de la història, això sempre ho dic, s'ha convertit en el lloc de la paraula. És una mica aquesta contradicció que de vegades tenim els catalans, o que diuen els de fora que tenim els catalans. Perquè, malgrat que era un lloc de guerra i un lloc de repressió, nosaltres vam capgirar la situació i vam dir: "Doncs ara, senyors, això és el Parlament de Catalunya, la seu del legislatiu català, el lloc on és representat el poble de Catalunya." I aquí es debat, aquí es discuteix i es pacta. I això és part de l'estil, del tarannà, dels catalans. Per

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

tant, repeteixo, perquè m'agrada explicar-ho, el que has dit tu i expliques en aquest llibre, juntament amb moltes més coses que ens interessin a tots.

Ens interessin, per què? Ens interessin perquè és una manera de connectar la nostra història. Perquè quan algú diu: "És que les autonomies van néixer el 78", sempre diem: "No, no, molt abans." Jo em remunto al segle XI –no els explicaré la història, però– i explico tot el que puc. I com a mínim dic: "No, amb la constitució del 78 el que es va crear és l'estat de les autonomies." L'any 1977, quan Tarradellas va venir a Catalunya, i al cap de vint dies d'aquella manifestació de què els diaris deien "un milió de catalans al carrer" i en què tots cridàvem "llibertat, amnistia i estatut d'autonomia", una manifestació molt i molt gran, molt important –ara ja estem tan acostumats a tenir tants milions de persones al carrer que ja no hi donem importància–, es va dictar un reial decret amb el qual es restablien les institucions catalanes. I, per tant, sempre hem parlat de la Generalitat recuperada, de la Generalitat restablerta. Ja no parlo de molt abans, però la història de Catalunya va molt més enllà.

I la història de Catalunya, la més recent, la que explica la doctora Morales en aquest llibre, ens interessa, perquè si agafem el llibre i llegim alguns dels discursos, si en treus alguna paraula amb un català molt més perfecte que no pas el d'ara i treus el nom i els cognoms de les persones que els fan, et recorden discursos que també s'han fet en aquesta casa els darrers trenta-cinc anys. I penses: "La història es repeteix." I no ho dic amb pessimisme. La història es repeteix i l'hem de saber recordar perquè el que no ha funcionat no es repeteixi, per aprendre dels errors i saber caminar cap al futur.

El llibre explica un temps molt llarg i molt agitat. Com diu ella, uns pocs anys de Generalitat republicana, però entremig els fets del 34, i després la suspensió de l'autonomia, quaranta anys de dictadura franquista i el començament d'una nova etapa democràtica. Realment, han estat molts anys amb una història molt complicada i molt agitada.

Ara estem en un moment històric important. Molt important i molt il·lusionant. I és un temps històric que no depèn només dels representants del poble –els polítics, els diputats, els governs–, sinó en què ens acompanya la societat civil. La societat civil s'ha mobilitzat. Els catalans i les catalanes s'han sabut mobilitzar, però a més ho han fet amb un caràcter festiu, reivindicatiu i, sobretot, pacífic. I la imatge que

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

dóna Catalunya és una imatge de gent assenyada, de gent pacífica; de gent, però, que té molt clar cap on vol anar.

I tots som molt responsables que aquest moment històric vagi bé, que surti bé. I dic "tots som molt responsables" perquè ho som els polítics, ho som els diputats, ho és el govern, però també depèn del tarannà dels catalans i les catalanes, que això vagi bé. Per tant, hem de ser capaços de fer que aquesta història que ens expliqués, la que va des del 32 fins al 80, lligui amb la història del 80 al 2013 o 2014, o 2015. Però el que és important és que el final d'aquesta història sigui positiu.

I reprenem el que abans comentava el doctor Sobrequès. Vull dir que la legislatura del 32 no hi havia ni una sola dona. Vivíem altres èpoques, èpoques molt tradicionals, en què tota la societat, en aquest sentit, era molt tradicional. L'any 80 van entrar, si no m'equivoco, deu diputades, i ara en tenim cinquanta-vuit o cinquanta-nou. Dic cinquanta-vuit o cinquanta-nou perquè encara tenim canvis, n'entra una i en surt una altra. Però som el 43 per cent, i això és molt important.

També vull dir que la mitjana d'edat és ara de quaranta-cinc o quaranta-sis anys, i que aquesta legislatura, la que vam iniciar ara fa sis mesos, el 50 per cent dels diputats i les diputades són nous. Per tant, tenim saba nova, gent jove i gent també amb experiència que intentarà fer la seva feina de la millor manera possible per portar el país al futur col·lectiu que volem tots com a poble.

També vull recordar els dos diputats que van reprendre la seva funció com a tals l'any 80. Un d'ells jo l'he tingut molt visible i molt present en la meua carrera anterior. És Josep Andreu i Abelló, que va ser president de l'Audiència i el Tribunal de Cassació de Catalunya, unes competències, en aquell moment, en matèria de justícia, superiors a les dels estatuts del 79 i el 2006. A més, va ser un dels ponents de l'estatut del 79, juntament amb Joan Casanellas, i va ser col·laborador del president Tarradellas durant la Generalitat provisional. I d'això me'n recordo a més personalment, perquè jo era funcionària de la diputació. Treballava, com si diguéssim, a les golfes del pati dels Tarongers i veia qui venia a visitar el president Tarradellas. Per tant, teníem clar qui era, qui no era, i si no els vam anar coneixent a partir d'aquells dos anys i mig en què Tarradellas va ser president de la diputació i la Generalitat. Jo crec que hem de tenir un gran record per a tots els diputats d'aquella època, per la feina que van fer, i sobretot la que van fer per donar continuïtat a la institució.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I acabo amb la carta del president Farreras, carta que a mi em va venir de les mans del president Benach; al president Benach, de les mans del president Rigol, i així remuntant-nos fins al president Heribert Barrera, que ell sí que la va rebre com a primer president del Parlament de la democràcia guanyada del darrer president a l'exili.

Per tant, gràcies. He intentat també animar tothom a llegir determinats capítols del teu llibre, perquè ens han deixat amb una incògnita i sobretot perquè crec que ens interessa a tots conèixer de veritat la nostra història. La història ens ajuda per construir el futur. Ens ajuda, saber què hem passat, el que hem patit, el que hem fet bé i el que hem fet malament. I crec que ara tots necessitem que el camí que ens espera, el camí de futur, sigui un camí tan ple com sigui possible per al nostre país.

Res més. Moltes gràcies.